

...“and that government of
the people, by the people, for
the people, shall not perish
from the earth.”

—Abraham Lincoln

SLAPTA AMERIKIEČIŲ MISIJA ROMON

Mussolini pasakojo apie save

Ragino fašistus kovoti alijantus

Sakoma balsas tikrai buvęs Mussolinio

LONDONAS, rugs. 19 — Balsas, sakoma Benito Mussolinio, vakar kalbėjo per radio, smerkė Italijos karalių, reikalavo panaikinimą fašistų išdavikų, ir prašė italus imti ginklus rankosna ir stoti karan šale Vokietijos ir Japonijos.

Penkiolikos minučių ilgio radio kalboje iš nežinomos vietos, kalbėtojas, kuris sakoma buvo vokiečių išlaisvintas Mussolini, atpasakojo savo “išlaisvinimą,” ir suteikė keturių punktų programą “ištikimiams” italams:

- 1) Kovoti šalia Vokietijos ir Japonijos.
- 2) Tuoju perorganizuoti kariuomenę ir miliciją.
- 3) Panaikinti išdavikus, ypatinai tuos, kurie perėjo į priešų pusę.
- 4) Padaryti galą plutokratinėi tvarkai ir įsteigti socialinę ir fašistinę tvarką.

Dauguma girdėjusių sako balsas tikrai buvęs Mussolinio.

Mussolini pasiūlė savo 4 punktų programą atstatymui Italijos, kuri, anot jo, pasidavusi sunkiausioms paliauboms istorijoje, ir kuri dabar randasi chaoso ir desperacijoje... visi jos turiai išblaškyti rankos pamojimu. Už pasidavimą tokiomis sąlygom, kalbėtojas sakė Italijos karalius turi tuojau būti traukiamas atsakomybėn.

U. S. lakūnai nušovė

20 japonų lėktuvų

SAJUNGININKŲ STABAS pietvakarių Pacifike, rugs. 19 — Naujoji Solomono atakoj, Amerikos lakūnai nušovė dar 20 japonų lėktuvų. Šios dienos raportas sako visokie Amerikos bombardierai, saugojami mažesnių lėktuvų, trečiadieny du kart atakavo Kahili ir Ballale aerodromus pietinėje Bougainville. Jiems priešintis pakilo 50 priešų lėktuvų.

Diena anksčiau suvirš 100 Amerikos bombardierių numetė didelius kiekius bombų ant aerodromų tų apylinkėse, o mūsų mažieji lėktuvai kovojo su 100 japonų lėktuvų.

Bougainville yra paskutinė japonų lėktuvų bazė šiauriniuose Solomonuose tarpe amerikiečių laikomų New Georgia ir Vella Lavella, ir japonų svarbios laivų ir lėktuvų bazės Rabaul.

Anot pranešimo, amerikiečių Munda aerodromas buvo dar tris kart japonų atakuotas.

Pirkite Karo Bonus.

U. S. AMBASADORIUS GRĮŽTA AMERIKON

MASKVA, rugs. 19 — Admirolas William H. Standley, Amerikos ambasadorius, šį rytą lėktuvu išvyko iš Maskvos. Jis grįš Amerikon išduoti Prez. Rooseveltui savo raportą. Nemanoma, kad jis grįš prie savo pareigų Maskvoje.

Budapeštas ruošiasi

Budapesto radio šiandien pranešė, kad reikalingųjų darbininkų vaikučiai, kurie orinės atakos metu negalėtų apieisti Budapeštą, bus evakuuojami į laukus.

Tūkstančiai bėga nuo artėjančio urikano

HOUSTON, Texas, rugs. 19 — Gulfo pakraščio gyventojai apieidžia savo namus ir kelias iš pakraščio, kad išsigelbėti nuo artėjančio urikano, kuris jau kurį laiką sukūnė apie Meksikos įlanką, ir dabar randasi apie 200 mylių į pietus nuo Port Arthur, Texas. Iš 15,000 Freeport miesto gyventojų, tik 300 liko savo vietose, o Galveston mieste krautuvės jau dvi dienas uždarytos.

GRIUVĖSIUOSE IESKOMA EKSPLOZIJOS AUKŲ

Norfolk, Va., pergyvena didelę nelaimę. Laivyno lėktuvų stoty šiomis dienomis ištikiosioj eksplozijoje žuvo 17 asmenų ir apie pustrėčio šimto sužeista. Čia matome vaizdą baisios katastrofos, kuri buvo jaučiama net už 20 mailių. (Acme-Draugas Telephoto)

RUSAI ARTINASI PRIE DNEPERIO

LONDONAS, rugs. 19 — Maskvos pranešimu, rusų kariuomenės prasimušė iki 37 mylias nuo Dnieperopetrovsko užtvankos, kurią jie 1941 metais išsprogdino, ir iki 44 mylias nuo Kievo, užimdami Pavlogrado geležinkelio centrą ir Bobrovit-sa miestą.

Rusai pirmiausiai pralaužė nacių linijas prie Samara ir Volchya upių, įsipraudė į priešų linijas ir tada prasimušė į Pavlograd miestą, kur kovojo nacių gatvėse.

Varydamiesi Kievan iš kelių pusių, rusai randasi arčiausiai tos Ukrainos sostinės Kievo-Nezhino geležinkeliu, kur jų kariuomenės dalinys užėmė Bobrovit-sa.

Į šiaurę nuo Kievo rusai užėmė Vibli, iš kur jie artilerija gali apšaudyti Chernigovą.

Rusų kariuomenės daliniai iš šiaurės, pietų, ir rytų sudaro pusratį aplink Priuki, kitą nacių centrą 78 mylias nuo Kievo.

Pietryčiuose nuo Kievo rusai staiga pasivarė 12 mylių, ir perkirto Kievo-Poltavos geležinkelį prie Mirgorodo.

Nuolat puola Berlyną

LONDONAS, rugs. 19 — Kelias valandas po britų naktinės atakos apt Berlyną, Amerikos bombardierai vėl puolė nacių aerodromus šiaurinėje Prancūzijoje.

VOKIEČIAI TRAUKIASI PRIEŠ SAJUNGININKŲ KARIUOMENES UŽĖMĖ TRIS SVARBIAS SALAS PRIE NAPOLIO

Atakuoja aerodromus aplink Romą

SAJUNGININKŲ ŠTABAS šiaurės Afrikoj, rugs. 19 — Sajungininkų laivynų daliniai užėmė tris salas, kurios randasi prie įėjimo į Napolio uostą. Specialus biuletenis pranešė apie Ischia salos užėmimą, tik kelias valandas po Gen. Eisenhower štabo pranešimo apie okupavimą dviejų kitų salų.

Ponza, 65 mylios ir vakarus, ir Procida, 12 mylių ir pietvakarius nuo Napolio, užimta trečiadieny, Ischia, 16 mylių ir pietvakarius nuo Napolio, užimta ketvirtadieny, o sajungininkai jau anksčiau buvo užėmę Capri, įlankos pietinėje pusėje.

SAJUNGININKŲ STABAS šiaurės Afrikoj, rugs. 19 — Štabo pranešimas sako vokiečių kariuomenės traukiasi iš pietų fronto, kur sajungininkai pasivarė 11 mylių gilyn Italijon, bet dar smarkiai laikosi šiaurėje prie Napolio. Pranešimas taipgi minėjo užėmimą Rocadaspide miesto, iš kur vokiečiai bėga, kad išvengtų apsupimo ir sugavimo.

Oficialiai pranešta, kad Amerikos ir Anglijos lėktuvai jau naudoja bazes Italijoje. Anglų pranešimas sakė Montecorvino, pirmas sajungininkų užimtas aerodromas Salerno apylinkėje, buvo nuklotas išdeguisiais tankais, apverstais sunkvežimiais, sugadintom kanuolėm, ir naujais kapais. Ten taipgi rasta apie 40 ašies lėktuvų, daugumoj vokieškų. Didieji Amerikos bombe-

riai atakavo du aerodromus prie Ciampino, arti Romos, ir numetė šimtus bombų ant grupės Focke-Wulf bombardierių. Vidutinieji bombardierai puolė Practica di Mare aerodromą, kur jie padarė didelius nuostolius tarpe daugiau negu 100 lėktuvų, kurie ten buvo ant žemės.

Amerikos Liberator bombardierai dienos metu atakavo geležinkelio centrą Pescara, rytiniam Italijos pakraščiu, o britų Wellington bombardierai nakties metu atakavo aerodromus prie Cerveteri ir Furbara, į šiaurę nuo Romos.

Britai kareiviai, išlipdinti Taranto apylinkėse, šiuo laiku neturi daug ką veikti.

Berlyno radio tvirtino už vokiečių laivyno dalinys užėmęs svarbų Italijos uostą prie Adrijatikos, ten suėmę septynis garlaivius ir daug karo laivų ir transportų, ir nuginklavę 4,000 italų kareivių.

ORAS

Silčiau. Gal bus lietaus.

Tarėsi su Badoglio ir Italijos karo viršininkais

Važinėjo po nacių akim, saugiai grįžo

SU GEN. DWIGHT EISENHOWER priešakinėje sajungininkų pozicijoje, rugs. 17 (su laikyta) — Šiandien pranešta, kad du aukšti Amerikos karininkai, Gen. Maxwell Taylor, ir Pulk. William T. Gardiner, padarė drąsų vizitą Romon tik kelias valandas pirm Salerno invazijos, ir po konferencijų su maršalu Pietro Badoglio ir Italijos militariniais vadais, saugiai grįžo Sicilijon. Jie dėvėjo Amerikos karininkų uniformas, tik be kepurų, dažniausiai važinėjo automobiliu, dažnai pravažiudami pro vokiečių kareivius.

Jų misijos tikslas nepasakomas, bet žinoma, kad jie gavo svarbių žinių.

Sajungininkų torpedinis laivas privežė juos prie italų laivo, kuriuo jie buvo nuvežti į uostą pietuose nuo Romos. Iš ten automobiliais važiavo į Romą, kur iš viso 20 valandų tarėsi su Badoglio ir Italijos kariuomenės vadais. Tūomet automobiliais buvo nuvežti į aerodromą ir italų bombardierių grąžinti Sicilijon.

MIRTIES BAUSMĖ UŽ GINKLŲ SLĖPIMĄ

BERNAS, rugs. 19 — Vokiečių slaptoji policija pradėjo savo griežtą veiklą Italijoje, išleisdama dekretą, kuris nusako mirties bausmę visiems italams, kurie slėps ginklus, arba gadins ar vogs militarines reikmenis. Jų veikla Italijoje panaši į tą kituose jų okupuotuose kraštuose — mobilizavimas darbininkų privertiniams darbams, mirties bausmė sabotažnikams, ir įsakymas italams kareiviams pasiduoti arba įsirašyti į nacių kariuomenę.

Iš vėliausių žinių matosi, kad civilių priešinimasis vokiečiams yra didžiujų pasyvus, nors keliuose miestuose įvyko kovos, ir tuoj po Italijos pasidavimo buvo kelis kart bandyta streikuoti.

Kaip efektyvus toks pasipriešinimas bus, tik ateitis parodys. Vokiečiai matomai išleido savo dekretą iš anksto, kad neduoti italams tinkamai suorganizuoti savo sabotažo veiklą.

Ekskomunikuos visus, kurie padėjo naciams

MASKVA, rugs. 19 — Rusų stačiatikių bažnyčia pranešė apie ekskomunikavimą visų kunigų ir pasauliečių, kurie kooperavo su nacijs. Pranešimas sakė visi tokie asmenys kalti “judošišku išdavimu.” Šis įsakymas liečia tuos, kurie dirbo priešui, išdavė partizanams, ar darėsi pelno prieš okupacijos metu.

SAKOMA NACIAI GAL APLEIS RUSIJĄ

LONDONAS, rugs. 19 — Vakar Londone gauti pranešimai iš Madrido sako nacijs planuoja dideles atmainas karo vedime, jų tarpe beveik visišką apleidimą Rusijos, ir prisiruošimą “antram frontui.” Anot tų žinių, Hitleris dabar planuoja patraukti savo kariuomenes iš Rusijos ir tvirtąją Siegfried liniją Lenkijos pasieny. Sakoma vokiečių inžinieriai jau per metus laiko dirba 700 mylių ilgio liniją apsaugotą prieš tankus ir bombas, ir kad vokiečiai pasitrauks į tą liniją ir ten laikysis prieš rusus, tuo pačiu laiku ruošdamiesi kovoti prieš britus ir amerikiečius vakaruose.

Perspėja prancūzus nepadėti nacijs

LONDONAS, rugs. 19 — Andre Philip, prancūzų vidaus reikalų ministras, šiandien transliavo perspėjimą Prancūzijos oficialams, kad visi valdininkai, kurie padės nacijs bus skaitomi Prancūzijos išdavikais ir, kaip tokie, bus be pasigailėjimo baudžiami.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

IŠ LONDONO — Premieras Churchill iš šiaurės Amerikos šiandien grįžo Anglijon.

IŠ PEARL HARBOR — Amerikos lėktuvai atakavo japonų laikomas Tarawa ir Nauru salas.

IŠ PIETŲ PACIFIKO — Vienas japonų lėktuvas atakavo Guadalcanalą. Padarė mažus nuostolius.

IŠ ITALIJOS — Dvieju italų divizijų ir sajungininkų lėktuvų puolami, vokiečiai kareiviai evakuavo Sardinia salą.

IŠ KAIRO — Rumunijos sostinė dabar siaučia šiltinės epidemija.

IŠ LONDONO — Jugoslavai partizanai įsibrovė italų teritorijon, ir dabar kovoja Fiume mieste. Sakoma partizanai valdo visą Dalmatijos pakraštį.

MŪSŲ GYVENIMAS IR DARBAI

Lietuviai išpirko karo bonų už \$12,000.00

So. Boston, Mass. — Rugšėjo 12 d. suėjo žmonės bažnytinėn salėn pasiklausyti raportų iš Amerikos Lietuvių Konferencijos, Pittsburghe, Pa. Muz. R. Juška, kurs atstovavo vietinį Federacijos skyrių, Maldos A. paštalavimo draugiją ir Pranciškonų Broliją, gražiai skaitė apie svarbiuosius konferencijos darbus. Antras kalbėjo red. A. Kneizys apie konferencijos taikingumą, ir apie karo bonus. Gražiai lietuviškai kalbėjo adv. Kostas Akstinas iš Worcesterio apie karo bonus. Kalbėjo kun. Jenkus, kun. Virmauskis ir kun. dr. K. Urbonavičius. Kunigas daktaras savo gražioje kalboje palietė reikalą remti finansiškai Amerika, ir taip pat Lietuvos reikalus.

Prakalbų bėgyje žmonės pirkto karo-bonus. Išpirko už dvylika tūkstančių dolerių. Dėka už tai kalbėtojams ir Mt. Washington Cooperative banko trims vyrams ir keturioms merginoms už aptarnavimą.

Lietuviai, norintieji pirkti karo bonus šioje bankoje, gali paprašyti, kad priskaičiuotų prie šių išpirktų bonų. Ir bankas tai mielai padarys. Lietuviams teks pridėti ramas kreditas.

Gale susirinkimo buvo skaitomi vardai aukotojų Lietuvos Gelbėjimo Fondui. Šie patrijotai dar paau-

koje: kun. dr. K. Urbonavičius \$10, Ona Bačinskienė \$5, Griniai \$3; po \$2.00 — Pazreckienė, M. Jankienė, Ieva Matačiūnienė, Jonas Raškauskas, M. Treinavičiūtė; po \$1.00 — A. Baronas, Apoloniija Antanelienė, E. Kleponienė, Petras Karoblis, Petronėlė Stukienė, Alena Rusienė, Agota Palaimienė, Ona Jakimavičienė, Petras Kaika, Amelija Pavilionienė, Paulina Benzinienė, Magdalena Petravičienė, Katrė Juodgudžiūtė, Anelė Grabijolienė, ir V. Grudzinskas. Pridėjus pereito sekmadienio, bažnyčioje rinkliavą \$337.65 ir N. N. \$100. Susidaro \$483.65. Šią sumą ir kitas dar priduosimas aukas Federacijos skyrius pasiųs Lietuvos Gelbėjimo Fondan, Chicago, Ill.

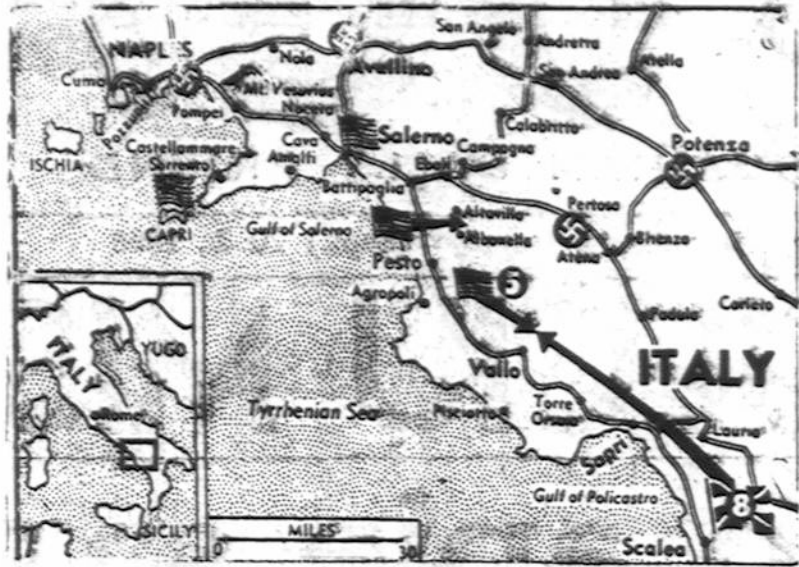
Svetimtaučiai šoka lietuvišką Kalvelį

Cambridge, Mass. — Lietuvių Jaunamėčių šokėjų grupė buvo nuvykus į Cambridge, Mass., Harvard Sq., kur vienoje salėje demonstravo suinteresuotiems Harvardo ir kitų mokyklų studentams lietuvių tautinius šokius, būtent: Kalvelį, Mikitą, Suktinį, Noriu Miego ir Kubilą.

Minima studentų grupė jau nuo seniau mokinasi įvairių tautų tautinius šokius. Iš lietuviškų jie jau puikiai šoka — Noriu Miego ir Kalvelį.

Šį kartą Kalvelį šoko bendrai. Lietuviai jaunamėčiai (su tautiniais kostiumais) sudarė ratą vidury, o stu-

AMERIKIEČIAI SU BRITAIŠ SUSIJUNGĖ PRIE VALLO

Atmušus desperatiškas nacių atakas Salerno apylinkėse, ir pasistūmėjus pirmyn, Amerikos. Penktoji Armija, vadovaujama gen. Mark Clark, susijungė su britų Aštuntąja Armija, kuri kita kryptimi atskubėjo amerikiečiams į pagalbą. (Acme-Draugas Telephoto)

dentai aplink. Ir paskui išėjo.

Dabar, jų instruktorius Nadel, susirašė visus nurodymus iš O. Ivaškienės, (kaip seniau apie Kalvelį) apie Mikitą ir pradės juos mokinti šokti šį senovės žemaičių šokį. Rap.

IŠ LONDONO — Anglų bomberliai atakavo Modane, Prancūzijoje, kur randasi išėjimas perkaso vedančio Italijon. Mosquito bomberliai atakavo Berlyną.

Didžiausia pasauly parapija

Tėvas Gerardas, prancūzas, gali pasididžiudamas sakyti esąs didžiausios pasauly parapijos klebonas. Toji parapija yra Grenlandijoje, netoli paties šiaurės ašigalio.

Neperseniausiai tėvas Gerardas buvo nuvykęs į Romą. "Šiaurės ašigalio klebonas" maloniai priėmė patį Katalikų Bažnyčios Galva. — Sunkus, regiu, tavo

darbas, sūnau, — tėviškai užjausdamas tarė Jo Sven-tenybė kunigui Gerardui. — Koks tavo parapijos plotas? — Šimtas keturiasdešimt tūkstančių kvadratinų kilometrų, Šventasis Tėve, — atsakė klebonas, — 960 kvadratinų kilometrų tenka vienai gyventojas. — Kaip jūs juos mokote tikėjimo tiesų? — pasiteiravo Popiežius. — Dievo Žodį savo parapijonams tegaliu skelbti tik

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas juos garantavimas Optometriškai Akių Specialistas. Palyginti akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai alinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.

KREIVOS AKYS ATITAIŠOMOS

Daugely atsitikimų akys atitaišomos be skinių. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

Jaunuoliai, kurie nerimami karo aviacijos skyry, iš priežasties spalvų neregėjimo — (color blindness), kreipkitės prie manęs. Apšilimu išgydyti.

Res. 6958 So. Talman Ave. Res. Tel. GROvehill 0617 Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Pirmas Pacientus Nuo Rugšėjo 13 d., 1943 m.

Valandos: 2-4 ir 7-9 vakare Trečiadi. ir Nedėliomis susitarus 2423 West Marquette Road

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

Tpl. Yards 1828 Pritaiko Akinius. Kreivias Akis. Lietais.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED ST. Kampas 34th Street

Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8 Nedėlioj pagal sutartį.

EXTRA! EXTRA!

Permalintas vardas ir adresas. Lietuviškas Žydukas. REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

N. HANTER, adv. MONARCH LIQUOR 3529 So Halsted St. Phone YARDS 6654

Būkit Malonūs SAVO AKIMS! Tik viena pora akių visam gyvenimui. Būtinai jas išdėstinti išgaminant jas moderniausia metodu, kuris reikalauja moklas gali suteikti.

DR. JOHN J. SMETANA Dr. J. J. Smetana, Jr. 1801 So. Ashland Avenue Kampas 13-toe

Telefonas: GARAS 0882, Chicago. OFISO VALANDOS: Kasdien 9:30 a. m. iki 5:30 p. m. Trečiadi. ir Sekm. 9:30 a. m. iki 5:30 p. m.

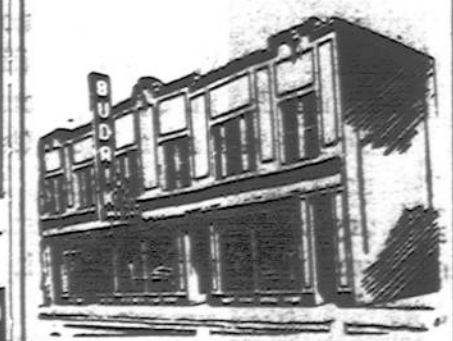
KLAUSYKITE-VELIAUSIŲ ZINIŲ - PRANESIMŲ - MUZIKOS - DAINŲ Per Mėgiamiausią Seimininkų SOPHIE BARCUS RYTINĖ RADIO PROGRAMA Iš Radio Stoties W. G. E. S. — 1390 Kilocycles KAS RYTA:—Nuo 8:45 iki 9:15, išskiriant Sekmad. Taipgi Pasiklausykite Populiaraus VAKARUSKINIŲ PROGRAMŲ, VAIDINANT "TACKŪNŲ" SEIMĄ ir Jų Kaimynus Kas PIRMADIENIO VAKARĄ Nuo 7 iki 8 val. vak.

REFINISHING REPAIRING UPHOLSTERING "MŪSŲ DIRBTVUVĖS TIESIAI JUMS"

VISAS DARBAS Neišmeskite savo senų išdėvėtų rakandų, bet paveskite mums juos perdirbti mūsų pilnai įrengtoje dirbtuvėje. Pirmiau dirbome naujus rakandus, o dabar iš priežasties karo mes visą savo dirbtuvę pertaisėm perdirbimui senų rakandų, vartojant vien tik geriausius materiolus. Turime didelį pasirinkimą visokių spalvų ir audinių atspaudimui materiolų.

DAR TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ NAUJŲ RAKANDŲ ir jūs galite išmainyti savo senus ant naujų. ARCHER AVENUE FURNITURE CO. Parlor Setų Išdirbėjai JUOZAPAS KAZIKAITIS — SAVININKAS 4140 ARCHER AVE. TEL.: LAFAYETTE 3516

Radio Programai leidžiami. Budriko Krautuvės per 14 metų: WCFL 1000 k. Sekmadienio vakare 9 valanda. WHPC 1450 k. Ketvirtadienio vakare 7 valanda.

Budriko Moderniška Krautuvė Pilnas didelis pasirinkimas namams rakandų, gerų Parlor Setų, Pečių, Karpetų, Rudžių ir didelė Jewelry Krautuvė sykiu su Rakandų Krautuve po vienu stogu. Taipgi Reklordai, Gaidos.

Jos. F. Budrik, Inc. 3241 So. Halsted St. Tel. Calumet 7237-4591

J. P. VARKALA VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS 4148 Archer Ave. Tel. Virginia 2114

WALK STUDIO 1945 West 35th Street AIR CONDITIONED STUDIO

Skolinam Pinigus Morgičiams GREITAS IR MANDAGUS PATARNAVIMAS KREIPKITES PRIE MŪSŲ TAUPYKITE dėl 1943 SUPREME SAVINGS and LOAN ASSOCIATION PETRAS P. KEZON Sekretorius ir Išdininikas DABARTINĖ DIVIDENTŲ RATA 4% 1751 W. 47th Street

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų PANAUDOJITE PRŪGĄ DABARTINĖS ŽEMŲS NUOŠENOS RATOME. TAPKITE FINANSINIŲ NEPRIKLAUSOMI! TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir iki \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokama 3%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo. SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 46 Metal Sekmingo Patarnavimo! — KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozers, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.

Salmon (žuvies) gaudymas. — Bet naktis mano parapijoj trunka ištisus tris mėnesius, — paaiškino. mo ir apdirbimo pramonėj Alaskoje darbininkų skaičius siekia 25,000.

MARGUTIS VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M. WHFC - 1450 kilos. SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet. KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare. EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. MARGUCIO ofiso adresas: 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill. Telefonas — GROvehill 2242

TRU-VISION OPTICAL CO. DR. M. WEINE, O.D. DR. S. WEINE, O.D. AKIS EGZAMINUOJA — AKINIUS PRITAIKO Registruoti ir Licensuoti OPTOMETRISTAI IS SUDAUZYTŲ STIKLŲ PRITAIKOMI NAUJI 4226 ARCHER AVE. TEL. LAFAYETTE 3585

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOLIS PHYSICIAN AND SURGEON 4645 So. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Office tel. YARDS 4787 Namų tel. PROspect 1980

DR. G. VEZELIS DANTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Seređoj pagal sutartį.

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M. Trečiadieniais pagal sutartį. Tel. YARDS 5981. Box: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30 756 West 35th Street. Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIUNAS DANTISTAS 1446 So. 49th Court, Cicero Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais Valandos: 10-12 ryto, 2-6; 7-9 P. M. 3147 S. Halsted St., Chicago Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Seštadieniais Valandos: 3 — 8 popiet.

DR. CHARLES SEGAL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4729 So. Ashland Ave. (2-tros lubos). Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill. OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6757 So. Western Ave. OFISO VALANDOS: Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9; Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį. Ofiso Tel. .... VIRginia 1886

DR. EMILY V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LAFayette 3210 Rez. Tel. LAFayette 0094 Jągu Neatsiliepama — Sankicis KEDme 2888 VALANDOS: Pirm., Antr., Ketr. 6 vak. iki 9 vak. Penkt., 8:30 vak. iki 9:30 vak. Seštad., 8 vak. iki 9:30 vakare. Trečiadi. ir Sekm. tik susitarus. Išmintis yra širdyje to, kuris turi supratimą. Vaikas ima ir žvakės liepsną, kad graži.

WANT

ADS

HELP WANTED — VYRAI

VYRŲ

SU AR BE
PATYRIMO

NUOLATINIAI DARBAI
GERA MOKESTIS
MĖNESINIAI BONAI
SHOTWELL CANDY CO.
3501 Potomac

VIDUR-AMŽIAUS VYRO. Trimming
stock klerko dėl išdirbėjo vyrams
drabužių ir militarinį uniformų.
Turi mokėti rašyti ir skaityti angli-
škai. Rašykite: BOX 1225—DRAU-
GAS, 127 N. Dearborn.

Finishers

Grinders

Molderių

Darbininkų

REIKIA PRIE

100% KARO DARBŲ

Gera mokestis, laikas ir pusė už
viršalį virš 40 val. Atsiųskite

CHICAGO MALLEABLE

CASTINGS CO.

1225 W. 120th St.

DIRBTUVĖJE PORTERIO

Patyrimo nereikia. Gera mokestis
ir viršalį. Nuolatiniai darbai
jums ir po karo.

Sinclair & Valentine

215 S. Aberdeen

ASSISTANT

SHIPPING KLERKŲ

Gera mokestis. Nuolatinis darbas
jums ir po karo. Patyrimo nereikia

Sinclair & Valentine

215 S. Aberdeen

DIENINIŲ IR

NAKTINIŲ

VALYTOJŲ

Aukščiausia mokestis — puikios
darbo sąlygos. Atsiųskite tarp
9 ryto iki 5 popiet.

PERSONNEL OFISAN

ROOM 348

MORRISON HOTEL

VYRU dėl bottling departamento.
valinoti trokus. Nuolatiniai darbai,
gera mokestis.
MOUNTAIN VALLEY WATER CO.
739 W. Jackson

HELP WANTED — MOTERYS

Reikia

Tarnaičių

PRIVATISKAM KLIUBUI
GERA MOKESTIS
ATSISAUKIT BET KURIA
DARBO DIENA

UNION LEAGUE CLUB

OF CHICAGO

312 S. FEDERAL ST.

REIKIA

MOTERŲ

—IR—

MERGINŲ

Lengvas Dirbtuvės Darbas,
Smotų Darbas.
Gera Mokestis.
Atsiųskite

MAWER - GULDEN -

ANNIS, INC.

589 East Illinois Street

REIKIA

MOTERŲ

100% Karo Darbams

Amžiaus 20 iki 45

Svarbi proga pagelbėti laimėji-
me karo atliekant svarbų darbą

Atsiųskite

2742 W. 36th PLACE

SKELBKITĖS "DRAUGE"

HELP WANTED — MOTERYS

RADIO

Jūs dabar galite prisidėti prie pro-
gresyvių kompanijos atnaujinami
pulkia po karo ateiti. 100% karo
pramoja. Užsidirbkite kol išsismokin-
sit kaip:

ASSEMBLER

INSPEKTORKA

TESTER

Taipgi dalinio laiko vakarais šifras
5-9 val. vak.

MOTOROLA

Galvin Mfg. Corp. 4545 W. Augusta

REIKIA MOTERŲ

Reikia prie darbu lankstyti popier-
nius bakus. Reguliaris algos pakė-
limas. Diena ir naktį šifrai. Atsiū-
skite asmeniškai nuo 8:30 ryto iki
5 popiet.

CHICAGO CARTON CO.

4200 S. Pulaski Rd.

ar j Employment Ofisą nuo 9 ryto
iki 12 popiet.

3959 W. Ogden — Room 302

SEWING MACHINE

OPERATORIŲ

Reikia prie skalbiamu drabužių.
Taipgi SIUVĖJŲ darbininkams dar-
bams ir PATAISYTOJŲ. Patyrimo
nereikia.

AMERICAN LINEN SUPPLY

849 N. Franklin

SEWING MACHINE OPERATORIŲ

ir RANKOMIS SIUVĖJŲ su ar be
patyrimo. Išdirbėjai militarinį uni-
formu ir civiliniams drabužiu. Klaus-
skit Bolas W. Palutis.

M. BORN & CO. 1060 W. Adams

CASHIER — TYPIST

Good salary, chance for advance-
ment. Pleasant office surroundings.

MUTUAL TRUCK PARTS CO.

2090 S. Wabash CALumet 3500

DRABUŽIŲ INSPEKTORIŲ prie

Navy Oficerių uniformų ir civili-
nėms siūti ir overkotų. Klauskite
Bolas W. Palutis.

M. BORN & CO. 1060 W. Adams

MERGINŲ

Lengviems dirbtuvės darbam. Pa-
togios darbo sąlygos. Gera mokestis
laikė mokiniui. Piece work rata
abelnai siekia nuo 55c iki 75c j val.
po išsilavinimo.

AMERICAN BRUSH CO.

1113 N. Franklin

COUNTER MERGINŲ

NAKTIMIS VALYMIU MOTERŲ

Patyrimo nereikia. Geros valandos,
gera mokestis, malonios darbo są-
lygos.

HARDING'S, 68 W. Madison

Employment Ofisą—2-ram aukšte.

GIRL or WOMAN

GOOD TYPIST

Able to take dictation. Pleasant
working conditions. 5 1/2 day week.

SHARP & DOHME, INC.

111 N. Canal 1st Floor

Franklin 8506.

REIKIA

Merginų ar Moterų

Pakavimo departamente. Lengvūs
darbai. Nuolatiniai. Gera pradinių
mokestis. Atsiųskite tarp 9 ryto
ir 4 popiet.

Sterling Bolt Co.

707 W. Van Buren

DIENINIŲ IR

NAKTINIŲ

VALYTOJŲ

Aukščiausia mokestis — puikios
darbo sąlygos. Atsiųskite tarp
9 ryto iki 5 popiet.

PERSONNEL OFISAN

ROOM 348

MORRISON HOTEL

HELP WANTED — MOTERYS

HELP WANTED — MOTERYS

HELP WANTED — MOTERYS

MOTERŲ — MERGINŲ

Reikalingos DABAR prie Svarbių Aviacijos

Darbų Čionais.

Patyrimas Nereikalingas.

\$120.00 mėnesiniai MINIMUM pradinė rata mokant valandine

tvarka — Labai geros darbo sąlygos — Slack šifrai duodami

veitui — Skanūs valgiai paruošiami mūsų artimam Canteen

— Viršalį — 6 dven savaitėje — Atostogos apmokamos

— Gvarantuotas liginėtas plenas.

Nereikia Laukti Pasitarimui.

ATNEŠKIT PRIRODYMUS PILIETYBĖS

EMPLOYMENT OFISAS ATDARAS: Nuo Pirmadienio

perdėm Šeštadienį, 8 ryto iki 4:30 popiet. Sekmadienį

rytais nuo 10 ryto iki 1 popiet.

DOUGLAS PARK "L" IKI DURŲ

HURLEY MACHINE CO.

2145 S. 54th Ave. Cicero

HELP WANTED — MOTERYS

REIKIA VALYTOJOS

Reikia moteris paprastam valymo
darbu—apšluoti, padukinti. Darbo
valandos patogios ir trumpos. Pats
darbas svarus. Pasitarti šiuo reika-
tu kreipkitės į Sv. Kazimiero Aka-
demijos Vėdėję, 2601 W. Marquette
Road, arba patelefonuokite Pros-
pect 0090 arba Republic 9609.

REIKALINGA MOTERIS pėle ligo-
nio patarnauti, nuo 10 val. ryto iki
4 popiet. Kitokio darbo nereikia
dirbti tik paduoti pietus. Sankite—
LAWDALE 7371.

MERGINŲ lankstyti ir sudėti j bak-
sus brassieres (krūčių korsetus).
Taipgi Prostytoji ir Orderių Patik-
rintoju. Nuolatiniai darbai, 40 val.
savaitėje.

VENUS FOUNDATION GARMENT

CO. 123 N. Wacker Drive

CO.

VYRAI IR MOTERYS

APSIGYNYMO

DARBAS TURI

PIRMENYBĖ

Tuojaus Reikalingi—

★ TOOL AND DIE MAKERS

★ PUNCH PRESS

OPERATORS

★ ASSEMBLERS—

VYRŲ IR MOTERŲ

Patyrusių ir Nepatyrusių.

DIENŲ ARBA NAKTŲ DARBAI

Taipgi ir nesveikuojanti žmonės

galės dirbti lengvą darbą.

BADGER TOOL

AND MFG. CO.

1501 W. POLK STREET

Tel. CANAL 5510.

Mašinų Operatorių

PASTOVUS LENGVI DARBAI

100% KARO DARBAI

Jūs galite būti užtikrinti kad čio-
nai ir po karo bus jums nuolatiniai
darbai su proga išdirbimo. Laikas
ir pusė už viršalį virš 40 val.

ATSISAUKITE Į

James H. Rhodes

and Co.

3110 W. 28th St.

VYRO ar MOTERS

Abelniems darbams skalbykloje.

Patyrimo nereikia, bet turi būti

pusėtinai stiprūs. Atsiųskite

Employment Ofisą, 4-tam aukšte,

tarp 9 ryto ir 4 popiet.

WIEBOLDT'S

Ashland, Monroe & Ogden

★★★★★★★★

★ For Help!

★ For Sale!

★ For Rent!

★ For Service!

★ For Results!

— ADVERTISE —

In America's Greatest

Lithuanian Daily Newspaper

— ESTABLISHED 1909 —

CALL AN AD-TAKER

CLASSIFIED OFFICE

TEL.—RANDOLPH 9488

LITHUANIAN-DRAUGAS

THE LEADING LITHUANIAN

ADVERTISING MEDIUM

★★★★★★★★

PIRKITE KARO BONUS!

VYRAI IR MOTERYS

REIKIA

KARO DARBAMS

VYRŲ

MOTERŲ

PATYRIMO NEREIKIA

DALINIO LAIKO

PILNO LAIKO

DIENĄ AR NAKTĮ DARBAI

Moulderių Truck Drivers

Grinders Shakeout Vyrų

Coremakers Chippers

Yarde Vyrų Truckers

Assemblers Valytojų

Checkers Pakerių

Sorters Shifters

Milwrights Cupola Tenders

Machine Molderių

Garage Darbininkų

Stiprių H. S. vaikinių ir kitų

dirbti po 4 val. naktimis.

IŠMOKITE AMATĄ

Vyrams ir moterims norintiems

dirbti ir mokintis bus duodama

proga išmokti amata kaip Moul-
deriai, Coremaker, Grinder ir bus

apmokami pagal gabumus.

PASTOVUMAS

Sis yra nuolatinis biznis. Mūsų kom-
panija jau ilgus laikus kaip yra

pirm karo ir bus ilga laiką kada

karas pasibaigs. Didžiame mūsų

darbininkų išbuvo su mumis per

daugelį metų.

Geros darbo sąlygos — Aprauda—
Gera Transportacija.

Jei dabar dirbate svarbiojo pramo-
nėje neteisiškai.

Employment Ofisą dirbtuvėje atda-
ras nuo 7:30 ryto iki 5:00 popiet.

Pirmad. perdėm Penktad. ir nuo

7:30 ryto iki pietų šeštadieniais.

Matykite Mr. Overholt Circulation

Departmente, News-Sun Bldg. 112

Madison St. Waukegan, Ill., nuo

6:00 vak. iki 8:30 vak. Pirmad.,

Antrad., Ketvirtad. ir Penktad.

JEI NEGALIT ATEIT—RAŠYKIT!

THE

CHICAGO HARWARE

FOUNDRY COMPANY

North Chicago, Illinois

Phone Majestic 577

VIENA IS NORTH CHICAGOS

SENIAUSIŲ PRAMONIŲ

BUS BOYS

VEITERKŲ — HOSTESSES

PATYRUSIŲ

Kreipkitės į Colonnade Room.

VALYTOJŲ

TARNAIČIŲ

ELEVATOR MERGINŲ

Kreipkitės į Housekeeping Dept.

EDGEWATER BEACH HOTEL

5349 Sheridan Rd.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA — 2 aukščių medžio

su 2 (tętu) mūro namas užpakalyje.

6-4 kambarių ūstai. Gera jeiga.

\$3,500.—2010 CANALPORT—MER-
RIMAC 3781.

Patvirtino Amerikos-

Brazilijos sutartį dėl

gumos išdirbimo

RIO DE JANEIRO, Bra-
zilija, rugs. 19 — Presiden-
tas Getulio Vargas pasira-
šė įsakymą patvirtinimui

naujos sutarties tarp Brazi-
lijos ir Amerikos, pagal ku-
rią Brazilijos agentūros pa-
rūpins 16,000 darbininkų

padidimui gumos kvotos

1944 metais. Sutartis nuro-
do, kad Amerika paves \$2-,

400,000 Brazilijos vyriausy-
bei padengimui išlaidų, o

Brazilija pasižada iki 1944

m. pristatyti darbininkus.

Paragink savo kalmynus

ir

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,

by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

\$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago

Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50

P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu. Skelbimų kainos pristatomos pareikalavus.

Bendradarbiai ir korespondentams rašyti negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir nepristatoma tam tikrai pašto ženklų. Redakcija pasiliko sau teisę taisyti ir trumpinti visus pristatytus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo modūrus. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus patalysimui, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nedėdomos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Kalbos apie Amerikos-Anglijos ir Rusijos saugumo sutartį

Yra davinų manyti, kad Jungtinės Valstybės ir Didžioji Britanija yra nusistačiusios siūlyti Sovietų Rusijai trilypę apsigynimo sutartį, papildant ir sustiprinant anglų-rusų 30 metų sutartį. Tokios sutarties sudarymo sąlyga, kaip pastebi "Newsweek" žurnalas, būtų: Rusija turėtų respektuoti Rytų Europos politinę nepriklausomybę ir, be to, sutikti kooperuoti su jungtinėmis tautomis Vokietijos pertvarkyme po karo.

Stipriausias amerikiečių ir anglų motyvas siūlant Rusijai saugumo sutartį tokiomis sąlygomis būtų: tokia trijų valstybių sutartis apsaugotų Sovietų Rusiją nuo bet kokios agresijos ir tuo būdu jos (Rusijos) dominavimą Rytų Europos kraštuose padarytų nebereikalingu.

Spėjama, kad pasitarimai tuo klausimu jau yra pradėti. Ir, kai susirinkę tartis pokarinius Europos klausimais Rooseveltas, Churchillis ir Stalinas, šios sutarties reikalas konkrečiai bus išsiaiškintas.

Reikia manyti, kad kalbos apie tokią sutartį nėra be pagrindo. Jos reikalas yra visai aiškus. Einant prie sutarties konkrečiai, turės paaiškėti, ar dabartiniams Rusijos valdovams rūpi taika, gražus gyvenimas su visais ir dideliais ir mažais kaimynais, ar jie vis dar tebeserga imperializmo liga?

Ligišiolinis Maskvos tvirtinimas, kad Baltijos valstybės jai reikalingos saugumo sumetimais, buvo labai netikintinis. Visiems buvo aišku, kad čia paprasčiausias noras praplėsti Rusijos sienas mažųjų valstybių sąskaita. Toks siekimas užgrobti svetimas žemes kaip tik ir vadinasi imperializmu.

Siūlymas Rusijai trilypės saugumo sutarties Maskva privers pasisakyti apie savo tiesioginius tikslus. Jei ji sutartį pasirašys, bus aišku, kad jai saugumas rūpi. Jei ne — ji eina prieš tuos tikslus, dėl kurių Vakarų Demokratijos šiandien veda žūtbūtinį karą, prieš diktatūras ir agresorius.

Spalio 3-čioji diena

Chicagos lietuviai spalio 3 d. turės šarminį menų puotą. Ji bus Chicago Civic Opera puošniame name, kuriame dainuos du lietuviai, iškili į dainos meno viršūnes — Ona Katkauskaitė-Kaskas ir Rapolas Juška. Pirmoji yra Metropolitan operos žvaigždė, antrasis — buvęs Philadelphia, Pa., operos artistas. Jie kėlė ir kelia mūsų tautos vardą. Meno pasaulis jais didžiuojasi. Spalio 3 d. ir mes, Chicagos lietuviai, turėsime progos jais pasidžiaugti ir pasididžiuoti. Mūsų, lietuvių, gausingas atsilankymas į šių artistų koncertą jiems suteiks daugiau malonumo ir paskatinimo, negu dešimtys tūkstančių kitataučių. To neužmirškime.

Lietuvių garbė reikalauja, kad kiekvienas iš mūsų pirktume U. S. karo trečiosios paskolos bonų už kiek galima didesnę pinigų sumą, bet ne už mažiau kaip šimtą dolerių. Mūsų investuoti pinigai į U. S. karo bonus pagreitins Amerikos pergalę ir Lietuvos išlaisvinimą.

Lietuvių tauta jau seniai apsisprendė

Pulk. Conrad H. Lanza dažnai rašo laikraščiams apie militarus dalykus. Jo straipsnius deda kai kurie dienraščiai ir žurnalai, nes, mat, jis laikomas militarus dalykų žinovu.

Galimas dalykas, kad p. Lanza nusimano apie karškus dalykus. Mes to neginčysime. Tačiau visai ne atrodo, kad jis bent kiek nusimanytų apie tarptautinius politikos dalykus. Kiek esame skaitę jo rašinius apie politiką, radome vis tik nemaža kapitalių klaidų.

Prieš kiek laiko, pavyzdžiui, pulk. Lanza rašė apie mažesnes nacių užgrobtas valstybes, neaplenkdamas nė Baltijos valstybių. Jis rašo, kad, girdi, nedaug tėra žinių apie dabartinę Lietuvą, Latviją ir Estiją padėtį. Esą, jos norėtų sau nepriklausomybės. Bet ar dabar tų kraštų žmonės norėtų būti Rusijos užgrobti, nesą tikra. Jis, tad, siūlo plebiscitą, kad išspręsti ko, pagaliau, "tos tautos nori."

Jei p. Lanza bent kiek būtų sekęs Baltijos tautų gyvenimą, jis tokių abejonių nekelty.

Pirmoje vietoje yra puikiai žinoma dabartinė Lietuva, Latvijos ir Estijos padėtis. Jos yra nacių okupuotos, persekiojamos, apiplėšiamos ir naikinamos. Jos siekia išsilaisvinimo ir visu griežtumu kovoja prieš okupantus. Jam turėtų būti žinomas ir tas faktas, kad Baltijos valstybių žmonės kratosi Rusijos g'lobos. Pulk. Lanzos keliamas klausimas plebiscito lietuviams, latviams ir estams yra tiesiog naivus. Tos tautos jau seniai yra apsisprendusios gyventi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu. Tą savo apsisprendimą jos yra aplaisčiusios savo krauju, bekovojant su įvairiais užpuolikais, užsimojusiais sulaužyti jų valią ir jas pavergti.

Pulk. Lanza geriau pasitarnautų pasaulio taikai, jei jis rašytų tik apie tai, apie ką geriau žino ir nusimano.

SPAUDOS APZVALGA

Pittsburgho konferencijos vertinimas

"Tėvynė" rašo:

"Tai buvo retas Amerikos lietuvių sąskridis; sąskridis, kuriame pasireiškė vieningumo dvasia, vienini norai užsibrėžtų tikslų siekti. Tokių konferencijų yra buvę maža. Joje dalyvavo atstovai tų organizacijų, kurios numato reikalą dabar veikti ir vieningai veikti. Tai bene pirmutinė Amerikos lietuvių konferencija, kurioje nebuvo partinių ar frakcinių susikirtimų — viskas ėjo geriausiu susitarimu ir geriausiais norais.

Prieš konferenciją buvo paleista paskalai, būk joje Lietuva bus parduota lenkams, būk bus pasmerkta Lietuvos valdžios Amerikoje esanti pareigūnai ir išniekintos kitos partijos bei frakcijos, kurios šios konferencijos šaukimui nepritarė. Konferencijoje nebuvo nieko panašaus. Apie lenkus ar su jais santykiavimus neišsitarė nė žodžio. Lietuvos vyriausybės atstovai priimti su ovacijomis ir dideliu pagerbimu. Apie kitas partijas ar frakcijas nė neprisiminta. Konferencijoje kalbėta ir tartasi tik tais tikslais, kuriais ji buvo sušaukta.

Konferencija pavyko. Dabar laikas, nesnūduojant, veikti ir jos padarytus nutarimus vykinti. Tik taip veikiant, konferencijos pasisekimas bus didelis jos nuopelnas.

Mes norėtume tai matyti. Mes norėtume, kad šiame syarbiame momente Amerikoje nesirastų nė vieno lietuviu, kuris neprisidėtų prie bendro veikimo geriams tikslams. Kad prisidėtų ir tie, kurie dar neprisidėjo.

Gerai, kad ši konferencija įvyko. Gerai dėl to, kad jau laikas Amerikos lietuviams būti prisirengusiais. Juk niekas nežino, kaip greit karas gali baigtis. Bet dabar visi žinosime, jog Amerikos lietuviai gali pasirodyti vieningesni ir galingesni atlikti tuos darbus, kurie pridera mums atlikti; atlikti tuos darbus, kurių atlikimo laukia Lietuvoje nukankinti žmonės, kurių laukia svetur ištremti ir verginami mūsų broliai ir seserys.

Taip, vardan Amerikos ir vardan Lietuvos po šios konferencijos vienybė Amerikos lietuviuose tezydi!"

Pirkite Trečiosios Karo paskolos bonus

Pirkite pas tuos biznierių, kurie skelbiasi "Drauge"

Pasiruošimas taikai ir būsimiems karams

arba

Ateities paslaptys parako dūmuose

(Tęsinys)

6. Ar Atlantic Charterio laisvės principai ir Stasio Šalkauskio tautinė filosofija liks lietuvių tautai bevėrtė?

Mums lietuviams svarbiausia rūpi būsimos Europos struktūra. Dauguma politikų ir socialinių mokslų žinovų mano, kad Europoje nei mažosios nei didžiosios valstybės po šio karo pilnos nepriklausomybės nebeturės. Europos tautų sąjunga būsianti suorganizuota kiek kitokiais pagrindais negu buvusi League of Nation. Mažosios tautos būsiančios tos Tautų Sąjungos nariais ar tai tiesioginiai ar bent netiesioginiai per kokias nors konfederacijas. Naujosios Europos klausimais turėjome progos spaudoje skaityti buvusio prezidento Hoover, vice prezid. Wallace, Willkie, Smith ir kitų nuomones. Jei staliniskosios Rusijos meška savo kruvinomis letenomis raudo nai nenudažys Atlantic Charter principus, tada Lietuva karu su kitomis mažosiomis valstybėmis gali išlikti. Reiktų manyti, kad didžiųjų demokratijų vykusiai sutvarkytoje naujoje Europoje lietuvių tauta vėl galės sėkmingai vykdyti a. a. prof. Stasio Šalkauskio, mūsų didžiojo patrijoto ir filosofo, moksliskai išdėstytą pasaulišką, būtent — sintetinti Rytų ir Vakarų kultūras ir padėti realizuoti tą sintezę Europoje. Anksčiau ar vėliau demokratijos turės išklausyti mūsų prašymus, turės įvertinti mūsų pasiaukojimą ir pastangas kovoje prieš diktatorius ir oficialiai priimti į United Nations tarpą. Mes patys savo krauju atgavome laisvę po pirmojo pasaulinio karo ir per

savo trumpą nepriklausomo gyvenimo laikotarpį įrodėme esą nepriklausomybės verti. Tad ir dabar mes turime teisę būti United Nations savarankišku nariu.

7. Gimdome hitleriškus grandinius (corporal) ateities žygiams

Šių dienų karo frontai ir naujojo pasaulio gimdymo skausmai ugdo jaunų vyrų širdyse ir galvose idėjas ne vien tik taikos pasauliui vadovauti, bet ruošti būsimų karų ir suiručių vadais. Visokių nusistatymų agentai labai gudriai auklėja ir organizuoja revoliucionierių avangardą išnaudojimui kokių nors galimybių dabar ar vėliau. Po šio karo beveik niekas nesitiki visuotino nusiginklavimo, bet tikisi atitinkamo pastovaus apsiginklavimo būsimai taikai palaikyti. Bet ar tuomi galime tikėtis galutinai pašalinti nuo šios žemės veido rasinį, tautinį ir atskirų įtakingų žmonių nenuoširdumą ir savanaudiškumą tarptautiniuose ir tarpluominiuose santykiuose?!

Ar nesudarysime progos iškilti kur nors kokiems nors diktatoriams, jei dabartiniu bei pokariniu taikos gyvenimo laikotarpiu akiai tejsistengsime džiaugtis materialinių pasisekimų laime nors ir didėjančios mūsų būsimų priešų galybės sąskaiton?!

Ar daugiau niekad nenukryps kokios nors tautinės ar kitokios žmonių grupės jausmai, įsitikinimai ir pastangos kokia nors vienašališkesne kryptimi?!

8. Ar galima amžina taika po šio karo?

Amžinos taikos nebuvo ir nebus. Tautos retai kada

REIKALAUJA \$500,000

Iris Gardner, čekagietė, reikalauja pusę milijono dolerių nuo Charles W. Wrigley, vieno brolių — kramtomosios gumos karalių, kuris būk žadėjęs jai mokėti po tūkstantį dolerių kas mėnuo iki gyvos galvos. Čalis užginčija tokį pažadą.

(Acme-Draugas Telephoto)

pasimoko iš padarytų klaidų arba greitai apie klaidas užmiršta ir stengiasi vėl įtvirtinti žmonijos istoriją žudynėmis. Amžinos taikos nesitiki nei dabartiniai karo vadai, nei pokarinės rekonstrukcijos planuotojai. Tad gal tik tegalime sekantį atsakyti: 1). turime intensyviai auklėti nuoširdumą ir budrumą, kad trumpu laiku net nesimaudytume kraujuose, ir, 2) turime neužmiršti, kad po pirmojo didžiojo karo darytomis savo klaidomis bei nusileidimais didėjusiomis diktatorių jėgoms mes esame patys atsakingi už šį karą kartu su tais tautžudžiais diktatoriais, ir 3) turime nasti, tobulinti ir realizuoti visas galimybes ir priemones būsimai taikai palaikyti, konfliktus šaltais pastitikti ir tuojau griežtai likviduoti.

Bet kaip suprasti plačios prasmės nuoširdumą socijaliniuose santykiuose, kaip jį pagrįsti ir auklėti? Kokias išvadas ir pasiryžimus padaryti prisiminus praeties klaidas? Kaip pasitikti ateities konfliktus?

(Daugiau bus)

IŠSIGELBEJUS BOMBERIO ĮGULA

Dar prieš Italijai pasirašant besąlyginį pasidavimą, po vieno Neapolio bombardavimo, šis Amerikos bombieris — skraidančioji tvirtovė — kovoj su priešo lėktuvais, neteko vieno sparno ir ore buvo apviręs. Ne žiūrint tokio sužeidimo, vairuotojams vis tik pavyko lėktuvą atstatyti ir išlaikyti lygsvarą. Tik būnant 1500 pėdų aukštumoje įgula parašutais laimingai nusileido. (Official Navy Photo; Acme-Draugas Telephoto)

CHICAGOJE IR APYLINKESE

Ir vėl nelaukia viešnia

Chicago Heights, Ill. — Ir vėl nelaukia viešnia — mirtis aplankė ramų mūsų kaimelį. Šiuo kartu ji paviliojo gerą šios kolonijos žmogų — Dominiką Bendorių. Jis Chicago Heights išgyveno virš 30 metų. Buvo nuo latiniškas "Draugo" skaitytojas, ilgametis raštininkas A LRKA Susivienymo 202 kp., yra buvęs parapijos komiteto narys, savo darbu ir aukomis visuomet rėmęs parapijos ir visuomenės reikalus. Gražiai išauklėjo du sūnus ir vieną dukterį. Abu sūnūs tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje, o dukterė randasi Šv. Kazimiero vienuolyne — seselė Alicija.

Velionies liūdi šeima, ypač žmona, kuri likosi namie pati viena. Gailesi parapija gero nario ir rėmėjo ir Susivienymo kuopa ilgamečio raštininko bei darbuotojo.

Tebūna jam amžina ramybė. Liūdinčiai šeimai užuojauta. **Laisvatė**

Rėmėjos kviečia

Jau gražios, šiltos vasaros dienos baigiasi. Pamažu ateina rudens laikas.

Dar kartą Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų centras kviečia visus seselių prietelius, geradarius atvažiuoti į paskutinį išvažiavimą — pikniką, rugsėjo 26 dieną, Vytauto parke. Dovanų bus karštos — \$25.00, staltiesės ir lempa.

Gyvename brangenybės laikus. Seselėms irgi pragyvenimas sunkesnis. Rėmėjos surengusios pikniką visą dieną skiria sesutėms — akademijai. Delto skaitlingai suvažiuokim į Vytauto parką rugsėjo 26 d., kad parėmus tą įstaigą ir suteiksim sesutėms džiaugsmo. S. J.

Gaisro nuostoliai

Anksti vakar ugnis sunaikino Christens Truck garažą, 7501-11 So. Racine. Įvyko eksplozija.

Keletas trokų ir traktorių buvo sunaikinta už \$20,000 vertės.

Gaisrininkų viršininkas Michael J. Cody tvirtina, jog ugnis sukėlė \$50,000 nuostolių.

KNOX ANGLIJOJ

Laivyno sekretorius Knox, lydintis kapitono Leland P. Lovette, atvykęs į Londoną. Tai pirmas jo apsilankymas Anglijoje nuo šio karo pradžios. Spėjama, kad šis atsilankymas Anglijoje yra surištas su planais ruošiamos aliantų inžavijos vakarų Europon. (Acme-Draugas Telephoto)

madienį, rugsėjo 20 d., 8 val. vak., mokyklos kambaryje. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Nauji nariai irgi šiam sus-me bus priimti. **James R. Cherry**, pir.

Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų draugijos apskrities svarbus susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 22 d., 7:30 valandą vakare A. Leščinskienės namuose, 3448 So. Union Ave. Kviečiama iš visų skyrių valdybos atstovės dalyvauti.

Rašt. J. Pukelienė
Niekas nesigailėdami pirkite trečiosios karo paskolos bonus.

Žmogus be Dievo ir tikėjimo pavirsta gyvuliu: Tas gyvulys tuo baisesnis, kad turi protą. Vysk. J. Staiga.

Kiek dar yra vergų?

Iš penkių milijonų visam pasaulyje esančių vergų, vien Kinijoje yra jų apie du milijonai. Tai daugiausia 15—16 metų mergaitės, kurias tėvai už nedidelį atlyginimą parduoda neribotam tarnybos laikui.

MONIKA MACHAUSKAS
(po tėvais Lebutė)

Mirė Rugs. 17 d. 1943. 10:30 val. vak., sulaukus pusės amž.

Gimus Lietuvoje. Kilo iš Raseinių apskr. Viduklės parapijos, Vailiabu kaimo.

Amerikoje išgyveno 42 m:

Paliko dideliamė nulūdimė vyrą Pranciškų, 2 dukteris: Marijoną Gandrimienę ir Jos Vyrą Antaną ir sėmą ir Prancišką, broliene Marcelę Žirgaitę ir jos vyrą Kazimierą ir jų sėmą ir daug kitų giminų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks antradienį, Rugs. 21 d. 18 koplyčioje 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nulūde: Vyras, Dukterys, Žentas, Brolienė ir Giminės.

Laidotuvių Direktorius Antanas Petkus, Tel. Cicero 2109.

Ar žinai, kad -

Pietinėje Sumatros (Azijoje) saloje gyvena tautelė vardu kuba, kuri skaitoma nekultūringiausia visame pasaulyje. Ji gyvena miškuose sykiu su žvėrimis. Medžioti, žvejoti, laukų dirbti, ar namų statyti visai nemoka. Vaisiai, augalų šaknys, driežai, gyvatės, žalčiai — jų valgis.

KREIPKITES PRIE MŪS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISĄ.

SUVIRS 206 PAMINKLŲ RANDASI PAS MŪS JUSŲ PASIRENKIMUL

Geriausio Materialo ir Darbo.

Mūsų MENO SEDEVRAI pridėvė daugelii mūsų Lietuvos klijentams pilną patenkintimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:

VENETIAN MONUMENT CO.

Mūsų pastatytas TEVAMS MARIJONAMS

DIRDISIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Nėšoli Grand Ave.) PHONE: SEELEY 6103

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Motesis patarnauja.

PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4805-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742

4329-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE
Tel. LAFayette 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmad ir Ketvirtad. val. iš stoties WGES (1390), su Povilu Saltimieri.

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į -
ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SVI MODERNISKOS KOPLYCIOS IRŠŲ PATOGUMU:

1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago
Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiskam stoviu prienamas.

PACHANKIS PAMINKLAI

PETER TROOST MONUMENT COMPANY
(Istaigta 1839 m.)

Meniški, Vertingi

PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ZENKLAI

Pasitikiškimo
Mumis
Rekordas—

Si Firma Virš 50 Metų
Tos Pačios Šeimos Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST! PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELEO GRANITE Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best In The World. BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

KREIPKITES PRIE —
JOHN W. PACHANKIS
— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN —
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvadinė PARODA: REZIDENCIJA:
4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street
Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPUBLIC 4298
VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Seštad. ir Sekm. 9-6 val.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį.

Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse.

MAZEIKA
3519 LITUANICA AVE.

EVANAUSKAS
Phone YARDS 1133-38

LACHAWICZ IR SUNŲS
2314 WEST 23rd PLACE
SKYRIUS: 42 E. 108th ST.
10756 S. MICHIGAN AVE.

Phone CANAL 2515
Tel. PULLMAN 1270

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 0661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVICIUS
4343 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3575

P. J. RIDIKAS
3854 SO. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telephone YARDS 1419

L. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

JONAS BARTKUS

Gyveno 819 W. 35th Place. Mirė Rugsėjo 18 d. 1943. 2:40 val. po pietų, sulaukęs 32 metų amžiaus. Gimęs Balandžio 3, 1911, Aurora, Ill.

Paliko dideliamė nulūdimė motiną Mirtą (po tėvais Rusockaitė), tėvą Viktorą, 2 sėris Oną, ir Josephine McCornick ir švogeri James, 2 brolius Juozapą ir broliene Josephine ir Antaną, 4 dėdes Juozapą, Pranciškų, Kazimierą ir Vladislovą Jankūnus, 2 tėtis Graus ir Stanislovą Vaitėkauskus, Elizabeth ir Vincen-tą Lukošaičius ir daugelį kitų giminų.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 Lituania Ave.

Laidotuvės įvyks Trečiadienį, Rugsėjo 21 d. 8 val. 15 ryto iš koplyčios bus nulydėtas į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nulūde: Motina, Tėvas, Sėserys, Broliai, Švogeri, Brolienė, Dėdės, Tėtos ir kiti Giminės.

Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips, Yards 4908.

JUZEFA BUKAUSKIENE
(po pirmu vyrų Kasperaitienė)

Gyveno 119 W. 116th St. Mirė Rugs. 19 d. 1943. 1:30 val. popiet. sulaukus pusės amžiaus.

Gimus Lietuvoje. Kilo iš Telšišų apskr. Tverų miestelio. Amerikoje išgyveno 30 m.

Paliko dideliamė nulūdimė vyrą Antaną, dukterį Leokadiją Bilhauskienę, anukus Simoną, Petrą ir Liudviką U.S. Armijoje, Teresę Bilhauską ir Josefiną. Palikė ir jų sėmas ir daug kitų giminų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas L. Bukausko koplyčioje, po adresu 10821 S. Michigan Ave.

Laidotuvės įvyks Trečiadienį, Rugs. 22 d. 18 koplyčioje 9 val. ryto bus atlydėta į Visų Šventų parapijos bažnyčią, kurioje vyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nulūde: Vyras, Dukterė, Anukai ir Giminės.

Laidotuvių Direktorius L. Bukauskas, Tel. Pullman 9661.

Remkite dienraštį "Draugas", laikraštis jus parems

Pirkite Karo Bonus.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Mums Valdžia SAKO:

TAUPYKIT VISOKIUS DAIKTUS, ką tik galima. Ir jus savo apdėvėtą parlor setą nemeskite lauk, paduokite Roosevelt Furniture kompanijai. Jie PERDIRBS ir padarys iš jūsų NAUJĄ savo dirbtuvę! Didelis pasirinkimas visokių spalvų apdangalų.

2-jų ŠMOTŲ Kainos \$36

SPRINGSAI jūsų parlor seto yra tokie, kaip matote. Bet dabar tokių jau negautumėt.

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materialų, Uf Dar žemomis kainomis!

Atvykite į mūsų įstaigą ir apžiūrėkite stiklą ir aukštą rūsį LENTŲ — MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIALŲ — dėl garažų, porčių, viščių, aklepių ir lotų. PASITARKITE SU MŪSŲ EKSPERTAIS kaslinink pertaitymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI! STANLEY LITWINAS, General Manager.

CARR - MOODY LUMBER CO.
PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMAI

3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272

VALANDOS: Sekmadienis nuo 8 val. ryto iki 12 val. pietų. Kitomis dienomis — nuo 7 valandos ryto iki 5:30 valandos popiet.

Lietuviai kariai kovoje už U. S. laisvę ir pavergtųjų išlaisvinimą

Du broliai Dėdės Samo kariuomenėje

Pvt. Edward V. Savich

Pvt. Edward V. Savich gimė 5 kovo, 1920 metais, Chicagoje. Baigė aukštesnę mokyklą (high school). Mokinys ir advokatas. Lošdavo

basket ball. Dirbo Buick aviation fabrike, kaipo set up man. Priklausė prie Lithuanian University Club.

Pvt. Edward V. Savich ir Dėdės Samo kariuomenę išvyko 25 birželio, 1943 m.

Jo tėvai, Ona ir Viktoras, gyvena Chicagoje, 4359 So. Fairfield ave.

Alfred L. Savich

Alfred L. Savich gimė 12 balandžio, 1923 metais. Baigė aukštesnę mokyklą (high school). Pasižymėjo chemijoje ir sporte. Dirbo Buick aviation fabrike. Priklausė prie Lithuanian University Club.

Alfred L. Savich ir Dėdės Samo kariuomenę išvyko 7 liepos, 1943 metais.

Jo tėvai, Ona ir Viktoras, gyvena Chicagoje, 4359 So. Fairfield ave.

Dainuojanti antis

Charles Stevens, iš South Portland, Maine valstybėje, turi antį, kuri gali giedoti. Charles Stevens melždamas karves sušvilpė, antis pakartojo jo švilpimą. Vėliau Stevens atsuko radiją ir antis pagal toną aiškiai pakartojo dainas.

Kaimynai pataria jam antį paleisti giedoti per radiją.

Kolonizavos 1509 m.

Puerto Rico pirmasis apsigyveno (kolonizavos) Ponce de Leon, 1509 metais.

Platinkite įdomiausią laikraštį, kurio vardas — "Draugas".

DEKORUOJA AUKSINIAIS AŽUOLO LAPAIS

Col. Frank U. McCoskrie (kairėje) komendantas Fort Des Moines Training Center, ir Lt. Col. Horace B. Frederick, asistentas, dekoruoja auksiniais ažuolo lapais (oak leaves of a Major) kapitoną Mary Louise Milligan iš Pittsburgh, Pa., WAC direktorę to regiono. Tuo būdu ji pakelta į Major laipsnį. Ji yra katalikė. (NCWC)

Vaizdas iš Italijos fronto 5 amerikiečiai sustabdo 13 nacių tankų ir išgelbsti kareivių gyvybes

JAUNAS AMERIKIETIS KAREIVIS STAIGA ŠOKSTA IR PALEIDŽIA KULKAS Į TOMMY GUN Į PRIEŠO TANKO PLIENINIUS ŠONUS

Karas vyksta visu smarkumu. Amerikiečiai kareiviai yra narsūs ir karžygiški. Čia papasakosiu įvykį iš Italijos karo fronto. Toji žinia gauta rugsėjo 13 dieną.

Jaunas iš Texas leitenantas ir keturi kareiviai susidūrė su trylika vokiečių tankų. Tai įvyko tą dieną, kai Amerikos kariuomenė išlipo į Italijos pakrantę. Ir galimas daiktas, jog tie penki narsūs vyrai išgelbėjo pakrantėje visą Amerikos kariuomenės dalinį.

Jie gyvena. Bet kitas herojus žuvo. Jo vardo dar negalime pasakyti, kol nebus pranešta namiškiams. Jis žuvo, kai atakavo tanką su mažu kulkosvaidžiu (tommygun).

PASTOJO KELIĄ TANKAMS

Pirmosios amerikiečių kovos bangos įvyko Gulf of Salerno pakrantėje tik kelėtą valandų prieš tai, kai vokiečių grupė tankų atsikus prieš juos, sutikdami amerikiečius tik maile nuo pakrantės.

Drąsiai laukė kelio centre, kai vokiečių tankai artėjo iš trijų pusių. Lt. John Whitaker, iš Fort Worth, Tex., ir keturi igulos nariai iš jo 75-milimetr prieštankinės patrankos kovojo su priešu iki atėjo pagalba. Whitaker's vadas, Capt. Wiley Stem, iš Waco, Tex., atiduoda kreditą patrankos igulai, kuri sunaikino tms Mark IV tankus ir padėjo sunaikinti du kitus, kai priešas šaudė iš kanuolių ir kulkosvaidžių.

Whitaker's igula susidėjo iš Sgt. Seth Gross, Caldwell, Tex.; Corp. Arthur Lloud, East Rutherford, N. J.; Pvt. Camello J. Caminitti, Cincinnati, ir pvt. Harry Bodzin, Brooklyn.

Aštuoni metai kalėjime "Balsas iš kapo" tvirtina, jog vyras nekaltas, kuris išbuvo kalėjime 8 mt.

SAVIZUDYS PRIEŠ MIRTĮ ATSKLEIDĖ PASLAPTĮ. JIS PALIKO RAŠTELĮ, IR Į TEISMĄ ATSIUNTĖ \$165.

Balsas atėjo iš kapo. Tas balsas pereitą penktadienį įnešė kai kurių aiškumų. Ir balsas iš kapo išlaisvins iš kalėjimo Eugene Sullivan, 35 metų amžiaus, iš Gary. Eugene Sullivan aštuonis metus išbuvo kalėjime už nusikaltimą, jis tvirtino, kad jo nėra papildęs.

Teisėjas William Murray, Lake kauntės, Ind., rado svarbų raktą jo išlaisvinimui. Kriminaliniame teisme teisėjas išklausė bylą be jury, ir pasmerkė Sullivaną.

"Aš apsirikau", — pasakė teisėjas Murray, — "ir aš dėsiu visas savo jėgas, kad būtų atitaisyta."

LIŪDININKAI NURODĖ

Tai įvyko gruodžio 14 d., 1934 metais. Du maskuoti banditai apiplėšė Northern Indiana Public Service Co., Crown Point'e, ir Peacock Cleaners, Gary. Iš būrio įtartinųjų liūdininkai išrinko Sullivan'ą ir Harry Flick, dabar turintį 32 metus.

Abu buvo pasmerkti Public Service kompanijos apiplėšimo byloje, ir buvo skirta nuo 10 iki 25 metų kalėjimo. Flick išbuvo trumpiausią terminą, septynius metus, buvo išlaisvintas, ir dingo.

Sullivan apeliavo, laimėjo naują svarstymą ir buvo išteisintas. Jis tuojau buvo apkaltintas Peacock apiplėšime, ir vėl pasmerktas nuo 10 iki 25 metų. Atėjo apeliacija, bet šį kartą buvo veltui, ir pereito kovo mėnesio 9 dieną, Sullivan buvo pasiūstas į kalėjimą Pendleton, Ind.

Rugpjūčio (August) 23 dieną Sgt. Charles S. Blake, U. S. armijos narys, nusišovė šalykelyje, netoli Fort Sheridan. Jis paliko raštelį ir prašė, kad būtų palaidotas šalia savo žmonos Bernice, Garyje.

JURISTAI SUSIRŪPINO

Dvi dienas vėliau, teisėjas Murray gavo laišką ir jame buvo \$165, ant voko buvo pašto antspauda pažymėta: 3:30 p. m. Aug. 23, ir ten laiške buvo parašyta: "Dėl Indiana Public Service Co., nuo gruodžio (Dec.) 14 d., 1943 m. Ne Sullivan, bet aš".

Ten nebuvo parašo, bet teisėjas Murray ėmė nagrinėti dalyką. Jis nuvyko į Minnesota, kur Blake's šeima gyvena, ir gavo jo rankos rašto kopijas. Tada sulyginavo savizudystės raštelį su laišku, kuriame buvo \$165, ir "išpažintimi".

Jis rado Blanke's paveikslą ir pastebėjo, jog šis paveikslas turėjo panašius bendrus bruožus į Sullivan'ą. Tai viską primena laiką prieš pusantrų (1½) metų, kada Blake divorsavosi nuo savo žmonos Bernice. Jos

× Maciejuskienė-Michel, 315 — 14 St., Chicago Hgts., Ill, grįžo iš ligoninės po sunkios operacijos ir kasdien eina sveikyn. Džiaugiasi šeima sulaukus darbščios ir rūpestingos motinos ir žmonos.

× Milwaukee, Wis., lietuviai taipgi labai susidomėję Anna Kaskas ir Rapolo Juškos koncertu, įvykstančiu spalį 3 d., Civic Opera House. Jau gauta keliolika rezervacijų. Tikimasi, kad koncertą atvyks skaitlinga lietuvių ekskursija.

× Northsaidiečiai Pranaičiai, gyvena 3270 Wabansia Ave., labai džiaugiasi turėję brangų svečią, tai yra savo sūnų Joną, tarnaujantį marynuose ir jau dasitarnavusį iki leitenanto laipsnio.

× Edmundas Valonis, sūnus a. a. motinos Marijos sesers, S. Valonienės, iš So. Englewood, yra dingęs kur nors Europoje, nes tokią liūdną žinią pranešė Karo Departamentas. Edmundas buvo bombardierius dideliu bombanešy.

× Izabelė Vaišvilaitė, savininkė Family Drug Store, Cicero, Ill., šiomis dienomis sugrįžo iš Arizona, kur atostogavo pastarusius du mėnesius pas savo krikšto motiną. Sako, kad Arizonaj paliko 104 laipsnius karščio, o pas mus, Chicagoj, gana šalta.

× Šv. Rožančiaus draugijos, No. Side, piknikas ruošiamas sekmadien, rugsėjo 26 d., parapijos kieme ir svetainėj. Komisija deda pastangų, kad piknikas pavyktų.

× Petras Kilinskis, 839 West 34 St., betaisydamas krosniui kaminą krito ant grindų ir išsinarino koją. Gydosį apskrities (county) ligoninėj.

× Chicago lietuvių tarpe sekantis didžiausias įvykis — Anna Kaskas ir Rapolo Juškos koncertas, į kurį, kiek tenka girdėti, žada atvažiuoti lietuvių net iš tolimų miestų. Vietos lietuvių prašomi iš anksto apsirūpinti bilietais. Koncertas bus spalį 3 d., Chicago Civic Opera House.

× Pranas Šulcas, 927 W. 33 St., jau antra savaitė, kai sunkiai serga. Darbo Dieną jis buvo nuvykęs paežerin. Netoli 12 gatvės negeras iš pasalų krito jam "blackjackiu" į veidą. Netekęs sąmonės krito ant vietos. Atsipeikėjęs pamatė save kraujuose, o kišeniuje — nei vieno cento. Pėsčias parėjęs namo ir Victory ligoninėj gavo pirmą pagalbą. Abi lūpos buvo perskeltos ir priešakiniai dantys liuosi.

WHOLESALE FURNITURE BROKER
Everything in the line of Furniture
ALEX ALESAUSKAS and SONS
Factory Representative.
SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART
For appointment call — REPUBLIC 6051

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms!

Suknelių Prieinamomis Kainomis!
SUKNELIŲ, SERMĖGŲ, PILNAS PASIRINKIMAS SIŪTŲ IR KAILIŲ.

Jaunavedžiams Šyrai ir Suknelės — mūsų Specialybė.

Labai geros rūšies moterų kalfiniai, kalfiniai papuoštą arba cloth kotal pasiūdo nužemintomis kainomis.
ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE SIANDIEN!
PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP
1711 W. 47th Street Tel. Yards 2588
Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, savininkės

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame Lalkrodžius, Lalkrodžius, Aukšinius ir Delmantinius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir kitus visokius aukšinius daiktus. **UŽ PRIENAMIA USIAS KAINAS.**

Turbūt didelį pasirinkimą Musikalinių Instrumentų, Musikalinių Knygų, Stygų, Rekordu ir kitų visokių muzikalinių daiktų.

Taisom Lalkrodžius, Lalkrodžius, Žiedus, Rašomas Plunksnas ir Musikalinius Instrumentus.

JOHN A. KASS
JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC
4216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617